

Universitätsbibliothek Paderborn

**Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis
Prædicatorum**

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Forma citandi conuictum de h[a]eresi absentem, vel fugituum
contumacem ad sententiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

senti. In secundo à casu, & tertio nō est hæreticus in penitens iudicandus, sed tamquam seu, vt hæreticus impenitens condēnandus, iuxta c. Cum contumacia, & per c. Vt inquisitionis. §. prohibe mus, de hæret. lib. 6.

Circa quemlibet istorum talis præctica seruāda est. Talis enim congruo tempore expectatus citetur per Episcopum, vel Inquisitorem in Ecclesia cathedrali illius diocesis, in qua deliquit, & in alijs Ecclesijs illius loci, vbi domicilium cōtrahebat, & specialiter vnde fugit, & citabitur per formam tenoris sequentis.

Forma b citandi coniūctum de hæreti ab sentem, vel fugitiuum contumacem ad sententiam.

Nos N. miseratione diuina Episcopus talis ciuitatis, & Fr. N. Inquisitor hæretica prauitatis, in terris talis domini ditioni subiectis, à sancta sede Apostolica specialiter delegatus, tali, talis dicitur, seu talis ordinis, seu religionis, Spiritus consilij latioris.

PRAE cunctis nostræ mentis desiderabilib. illud porr̄issim: in fugitivis cordi nostro, ne tēpōribus nostris in dicta tali diœcesi vberē florētq; vineam, Ecclesiam inquiam, vineā Domini Saboth, quam summi Patris dextera virtuosius cōplantauit, quā eiūsdē Patris Filius, p̄prii, ac viuifici vnda cruoris vberius irrigauit, quam ipse alius Spiritus paraclitus miris, ineffabilibusq; donis inimicis fecūdauit, quam tota ipsa incōprehensibilis, atq; inattingibilis Trinitas beata, grādissimus, varijsque priuilegijs sanctius dotauit, patr̄ & dtauit, Aper de sylva, qui est, & dicitur hæreticus quilibet, absorbeat, & depalcat, frādis fidei vberes deuastido, ac lacerantes, hæretum vepres palmib; inferēdo, serpentisque toruſos nostri improbus humani generis inimici, & filii virus, q. est Satanas, & Diabolus, eiusdē vinea Dominica palmites inficiat, atque fructus, virus prauitatis hæretica immittido. + Nè èt ager ipse Dominicus, populus inquā catholicus, ad quem excoledum pariter, & ferendū s̄cēdit de summorum polorum arce, Dei Patri, unius genitus, atq; primogenitus, seminavit miris, sancto; prædicationibus, difcurrunt per villas, & castella docens non sine magnis fatigationibus, elegit Apostolos viros vtique operarios industrios, ac conductix, ditās illos aeternis retributionib. expeccāt ipse Dei filius de agro isto magno illo die, iudicij extremo vberes manipulos colligere, & per manus sanctorum angelorum recondere in celesti horreo sancto suo, Samplonique vulpecula intricata, quæ sunt perlóngae labē hæretica depravata, facies quidem habentes diuersas, sed caudas ignitas adiuvicē colligatas, q. a vanitate conuenient in idipsū, segetē Dominicam iam albam ad messem, splendoribus fidei relucētem, morsu amarissimo demoliantur, ac discursu subtilissimo † perdant, impetuque validissimo ac-

A accendant, pariter, & accendant, dissident, & deuastent, sinceritatem sancte fidei catholicæ subtiliter, & dānabiliter subuertendo: ea propter cū tu talis incideris in damnatas heresēs manifestē, illas publicē in tali Ecclesia prædicando, seu rati-

ter, dicatur, seu fueris per testes legitimos conuiētus de hæretica prauitate, siue de prehēcū propria confessione in iudicio p̄ nos recepta, & post captus fugeris, in medicinā refutā salutarem: Nos vero citauerimus te, vt de, & super his coram nobis manifestius responderes, tuque dūctus maligno spiritu pariter, & seductus, renueris cōpare-

re; *Vel sic:* Ea propter cum tu talis delatus nobis

de hæretica prauitate, & recepta informatione contra te alias de eadē esses nobis suspectus leuiter, qd fores infectus labē prædicta, citauimus te, quatenus coram nobis personaliter compareres de fide catholicā responsurus: Cumq; citatus renueris contumaciter comparare, excommunicauimus te, ac excommunicatum fecimus publicari, in qua excommunicatione stetisti per annum, seu annos tot, qd pertinaci, latitans, & fugiens hinc, & inde, ita qd nūc quō te duxerit malignus spiritus ignoramus, & cū te expectauerimus misericorditer, & benigne, vt reuetereris ad gremium eccl. sancte Dei, & ad sancte fidei unitatētu fa-

cere cōtempsti in reprobū sensum datus. Sane cū velimus (vt tenemur iustitia nos cogēte) causam tuā huiusmodi, fine debito terminare, nec valeamus tam nefanda crimina cōniuentibus oculis tolerare: Nos Episcopus, & Inquisitor, iudices in causis fidei supradictis, te talē lepefatu latitante, profugum, & fugitiuum, per præsens nostrū edi cōsum publicū requirimus, pariter, & citamus p̄ réptorie, quatenus tali die, talis mensis, de tali anno, in tali Ecclesia cathedrali, talis diœcesi, hora tercia, cōpareas personaliter coram nobis, dñi mītiūam sententiam auditurus, significantes quod siue comparueris, siue nō, procedemus ad nostrā sententiam dñi mītiūam, contra te, prout ius, & iustitia suadebit. Et vt præsens nostra ciatio perueniat ad tui iustitiae, nec valcas ignorantia velamine te tueri, præfentes nostras litteras, dictas re quālitionem, & citationem nostras in le continent, volumus, & mandamus affigi in valuis publice talis prædictæ Ecclesiæ cathedralis, in quorū testimonium singulorum, præfentes nostras litteras impressione nostrorū sigillorum iustimus communiri. Datum, &c.

E Adveniente aut die præfixa ad audiendā diffi-

nitūam sententiam assignata, si profugus cōparuerit, & cōfenserit publice omnem heresim abjurare, humiliiter penitens, admitti ad inferiororū diam postulando, si relapsus non fuerit, admittetur: & si fuerit deprehensus p̄ sua cōfessione, vel testium legitima productione, abiurabit, & penitentib; vt hæreticus penitens, secundum modum, de quo agitur supra in octavo modo præcisum fidei terminandi, vbi de talibus agitur.

Sed si fuerit suspectus violenter, q. a citatus responsum de fide noluit cōparere, & fuit ex hoc excommunicatus, et stetit in excommunicatio-

ne

per annum animo pertinaci, & penitentib; ad-

mittetur

mitterur, & abiurabit oem haeresim, & penitentia-
bit, vt haeticus suspectus de haeresi violenter pœ-
nitens, secundum modum, de quo agitur supra
in sexto modo processum fidei terminandi.

Si autem comparuerit, & non consenserit ab-
iurare, traſetur vt verus haeticus impenitens
præfens brachio seculari, per modum, de quo di-
ctum est supra, & agitur in decimo modo pro-
cessum fidei terminandi.

Si autem contumaciter renuerit comparere,
facto sermone per Inquisitorem, iuxta materiam,
si talis profugus fuerit in sacris ordinibus consti-
tutus, seu alias cunscinque religionis, seu ordi-
nis obvibratione fulcatus, Episcopus in ponti-
calibus induitus degradabit eum, non realiter ea,
qua sicuti sui officij ab eo personaliter auferendo
cum non sit præsens: sed verbaliter, & per senten-
tiam eundem ab officio depónendo, iuxta c. Ve-
ritatis est verbum, de dolo, & conu. & agitur su-
pra par. 2. q. 4.

Deponet autem eum Episcopus, seu degrada-
bit per sententiam tenoris sequentis.

*215 Forma degradandi verbaliter absente
condamnandum, vt impenitente.*

Nos N. miseratione diuina Episcopus talis ei
uitatis, &c.

ATTENDENTES, quod tu talis in sacris or-
dinib. constitutus, exprimantur, vel talis religio-
nis obvibratione fulcatus, exprimatur, tuis demeri-
tis exigentib. es mox per nos, & venerabilem In-
quisitorē haeticā prauitatis impenitens hereti-
cus iudicandus, & vt talis per nostram sententiam
relinquendus brachio seculari: ea pp iustitia exi-
gente, & vt nobis mandant canonicae lunctiones
sententiam depositionis, ac degradationis in, &
contra te ferimus in his scriptis, te ab omni officio
sacerdotali, & sacris ordinibus, ac prædicatio-
ne, atque confessionum audientia deponentes.
Lata fit hæc sententia, & cetera.

Formetur depositionis sententia secundū quod
in tali facio ordine, vel tali fuerit cōstitutus. Quia
lata, Episc. & Inquisitor forment sententia contra
eū, iudicando eū haeticum pertinacē, & si
volunt, etiam relinquendo eum per sententiam
brachio seculari: hoc est a foro Ecclesiast. expel-
lendo, licet nō realiter tradendo, quia nō est præ-
sens; & si volunt, et possunt se habere mitius, tci
licet, quod declarent eum fore haeticū impeni-
tentem, sed nō relinquant brachio seculari, nec
a suo foro expellant ad finem, quod si adhuc vo-
luerit pœnitere, possit liberē, & absque quaſio-
ne admitti ad misericordiam, & abiuret.

Feretur autem sententia per modum tenoris
sequentis.

*216 Forma ferendi sententiam contra absen-
tem, vel fugitiuum declarandum
haeticum impenitentem.*

Nos O. Episcopus miseratione diuina talis ci-
uitatis, & frater N. Inquisitor haeticæ

A prauitatis, in terris domini ditioni subiectis,
a sancta Sede Apostolica specialiter delegatis,

ATTENDENTES, quod tu talis de talis lo-
co, talis dioceſis, fuisti nobis delatus de multipli
ci haeticā prauitatis fama publica referente, seu
fide dignorum insinuatione: Nos quibus ex offi-
cio incumbit, descendimus ad videndum, ac in-
quirendum, an clamor, qui ad aures nostras per-
uenerat, veritate aliqua fulleiretur, & an tu sic de-
latus ambulares in tenebris, vel in luce: verum
cum inueniſsemus te in haeresi deprehensum,
deponentibus contra te quampluribus testibus
fide dignis te, coram nobis aduocatum iuſſimus
detineri, ac te interrogantes medio iuramento,
confessus es nobis judicialiter, quod fuisti tanto
tempore infectus prædicta haeticā prauitatem:
& quod eras paratus pœnitere, ac dictam haere-
sim abiurare, & facere quæ tibi forent per nos
imposita, & mandata, dicatur, vt fuit: Sed post
maligni spiritus confilio ductus pariter, & sedu-
ctus, metuens tua vulnera vino, & oleo salubri-
ter confoueri, carcerem, & arrestum freſisti pa-
riter, & aufugisti, latitans hinc, & inde, & quod te
malignus spiritus duxerit antefatus totaliter igno-
ramus. *Vel sic:* V erum cum inueniſsemus con-
tra te (taliter, vt prædictur, nobis delatum de ha-
retica prauitate) multa iudicia, propter quæ fu-
specium leuitate de prauitate prædicta te merito
haberemus; citauimus te per publicum edictum
in talibus, & talibus Ecclesijs talis dioceſis; qua-
tenus infra certum terminum tibi per nos pra-
sum, coram nobis in tali loco personaliter com-
pareres, in & super prædictis contra te depositis,
& alijs de fide catholica, & eius articulis respon-
furis: Tu vero insano confilio inhaerendo, renu-
sti contumaciter cōparere: Cūque iustitia exige-
te excommunicerimus, ac fecerimus exco-
municatiū publicè denunciari, tu medicinam re-
futans salutarem, dictam excommunicationem vi-
tra quam per annum sustinuisti, & adhuc suspi-
nes in reprobum sensum datus: animo pertinaci-
& profugus latitas hinc, & inde, ita vt quod te ma-
lignus spiritus duxerit, ignoramus. Sane cum lo-
go tempore quia tamdiu, t te expectauerit Eccle-
sia sancta Dei misericorditer, & benignè quate-
nus ad eius misericordia gremium euolares, ab
errorib. refliendo, & fidē catholicā profondo-
ipſaq; te clemētia vberib. enutrit; malignus
seductus cōſilio, acquiescere recuſasti, in tua per-
tinacia perseverans. Verum cū vellemus, prout
voluimus, & debemus, iustitia nos cogente, causā
tuam fine debito per sententiam terminare, citau-
mus te, quatenus hac die, & hora, & hoc loco, cō-
pareres personaliter corā nobis, diffinitiuam sen-
tentiam auditurus: & quia renuisti cōtumaciter
comparere, in erro te ostendis velle perpetuo in
tuis haeresibus, & erroribus remanere, quod dolē-
tes referimus, & referēdo dolemus. Sed cum nō
postulamus, nec velimus iustitiam subter fugere, nec
tantam inobedientiam, & contumaciam ad Dei
Ecclesiā tolerare, ad extirpationem prauitatis haeticæ iuſſi-
tia exigente, & tua inobedientia, ac continua
requi-